

Таким чином, ідеологія в політиці є невід’ємним чинником формування саме політичної свідомості, адже політична ідеологія як форма мотивації політичної поведінки є дуже важливою. Завдяки ідеології в політичній діяльності можна вирішувати суспільно значимі задачі, які визначають певні політичні ідеї та цінності народу.

Література

1. Андрущенко В. Філософія політики: Підручник / Авт.-упоряд.: В. Андрущенко (кер.) та ін. – К.: Знання України, 2003. – 400 с.
2. Мангейм К. Идеология и утопия / К. Мангейм // Диагноз нашего времени. : Юрист, 1994. – 162 с.
3. Соловьев А. Политическая идеология / А. Соловьев // Политология: Лексикон. РОССПЭН. 2007. – С. 346–365.

Савчук А.В.

*студентка 6 курсу кафедри політології та міжнародних відносин
Інститут гуманітарних та соціальних наук
Національного університету «Львівська політехніка»*

ГРОМАДСЬКА ДУМКА В УКРАЇНІ ЩОДО ІНТЕГРАЦІЇ В ЄС: ДИНАМІКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Врахування громадської думки при реалізації євроінтеграційного вектору є важливим фактором її успішності. Тому для визначення засобів покращення механізмів реалізації державної євроінтеграційної політики України потрібно проаналізувати громадську думку останніх років щодо інтеграції нашої держави до Європейського Союзу та можливого її вступу до цієї організації.

Опитування громадської думки щодо євроінтеграції України проводили різні дослідницькі інститути: Інститут соціології НАН України, Фонд демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва, Київський міжнародний інститут соціології, Центр соціальних та маркетингових досліджень «Социс», соціологічна служба Центру Разумкова тощо.

Метою статті є виявлення загальної етимології та можливих змін відношення громадськості до євроінтеграції України від початку переговорів про укладання нової Угоди про асоціацію між Україною та Європейським

Союзом і то теперішнього моменту за допомогою аналізу громадської думки щодо даного питання згідно з даними різних соціологічних досліджень.

Відтак, за загальними даними вчених-соціологів Інституту соціології НАН України у 2009 р. значний обсяг українців – 44,2% були прихильниками вступу до ЄС[1]. Починаючи від 2006 р. прихильне відношення громадян України до вступу в ЄС переважає негативні оцінки таких цілей розвитку держави [2].

Згідно з даними загально – національного опитування громадської думки в Україні щодо євроінтеграції, яке відбулося у червні, 2006 р., грудні 2008 р., грудні 2009 р. і грудні 2011 р. Фондом «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» та Українською соціологічною службою [3], в середньому приблизно 45% є прихильниками вступу України до ЄС. (табл. 1)

Таблиця 1

Чи повинна Україна стати членом ЄС (у%)?

	Червень 2006 р.	Грудень 2008 р.	Грудень 2009 р.	Грудень 2011 р.
Так	43,7	43,3	42,8	46,0
Ні	35,9	34,6	32,9	32,9
Важко сказати	20,4	21,7	24,3	21,1

Згідно з результатами згаданими вище інтеграції нашої держави залежно від опитування в 2011 р., помітна відмінність між географічним регіоном держави та в залежності від віку відношення громадян України до євроінтеграції. (табл. 2.)

Таблиця 2

Чи повинна Україна стати членом ЄС (станом на 2011 р., у%)?

	Так	Ні	Важко сказати
Ставлення людей у різних регіонах України до членства в ЄС			
Захід	74,2	22,4	3,3
Центр і Пн. Схід	49,7	22,4	27,9
Південь і Пд. Схід	36,0	42,3	21,8
Донбас і АР Крим	26,0	47,7	25,9
Ставлення різних вікових груп до членства України в ЄС			
18-29	58,0	21,9	20,4
30-54	46,3	32,2	21,4
55 та старші за 55	35,2	43,3	21,4

Традиційно значно більше половини громадськості у західній частині держави (74,2%) є прихильниками європейської інтеграції, у той момент коли в Центральній частині та Північному Сході – близько половини (49,7%), а на Півдні та Південному Сході, а також на Донбасі та АР Крим – значно менше половини (36,0% і 26,4% відповідно). Говорячи про різницю за віковим критерієм, то більша частина половини (58%) молоді та близько половини людей середнього віку (46,3%) є прихильниками європейської інтеграції. Однак саме люди похилого віку не є прихильниками вступу України до ЄС. Вже у 2013 р. Інститут соціології НАН України оприлюднив схожі дані щодо регіональних (див. табл. 3.) та вікових відмінностей у відношенні громадян до євроінтеграційного курсу України.

Таблиця 3

Регіональні відмінності у ставленні населення до вступу України до Європейського Союзу (станом на 2013 р., у%)

Як ви відноситесь до вступу України в ЄС	Захід України	Центр України	Південь України	Схід України	У цілому
Скоріше негативно	7,2	20,3	36,0	47,6	27,9
Важко сказати	25,4	33,9	26,2	34,5	30,3
Скоріше позитивно	67,4	45,8	37,8	17,9	41,6

Відтак, порівнюючи результати опитувань щодо європейської інтеграції України різноманітних соціологічних інституцій за останні роки, то можна стверджувати, що загалом близько половини молоді підтримує членство нашої держави в ЄС.

Моніторинг громадської думки, проведений Фондом «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва» та соціологічною службою Центру Разумкова у грудні 2012 р., встановив, що більшість українців були прихильниками тих умов, які ЄС висунув Україні для підписання Угоди про асоціацію з ЄС, а саме: вдосконалення виборчої системи, запровадження виборчого кодексу – 69%, реформування судової системи – 76%, усунення випадків вибіркового політично мотивованого судочинства – 70%, виконання рішень Європейського суду з прав людини – 75%. Більш того, ці вимоги ЄС підтримувала більшість виборців усіх регіонів та всіх політичних партій у Верховній Раді України після виборів 2012 р [4].

У травні 2013 р. Фондом «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва» та соціологічною службою Центр Разумкова було проведено опитування

громадської думки, яке встановило, що 42% населення вважали вступ до ЄС основним інтеграційним напрямком України. Однак всього лиш 21% населення України коли-небудь були у країнах Західної Європи чи Північної Америки, і найменше з них – зі Сходу України (13,2%) порівняно з 32,8% із Заходу України [5]. Варто також відзначити, що відповідно до цього опитування громадської думки у 2013 р. лише 34% українців вважають себе європейцями, а 55% громадян нашої держави європейцями себе не вважають. При цьому характерно, що переважній більшості українців (59%) у всіх регіонах України, а особливо на Сході та Півдні, потрібен відповідний рівень матеріального добробуту для того, щоб почувати себе європейцями.

Соціологічне опитування, проведене Центром Разумкова у квітні 2013 р. показало, що прибічники вступу України до Європейського Союзу найчастіше обґрунтовують свою позицію економічними причинами: збільшенням добробуту громадян після вступу до ЄС. Після економічних причин вступу до ЄС, прихильники європейської інтеграції за пріоритетністю називають і соціальні перспективи, соціальні зміни, які повинні відбутися після вступу України до ЄС, а також спрощення візового режиму для громадян України, тобто лібералізація або ж відмова від візового режиму між Євросоюзом та Україною. Важливим висновком проведеного аналізу думок українців щодо інтеграції України до ЄС є те, що до цього процесу немає позитивного ставлення абсолютної більшості всього населення України незалежно від регіональних та вікових відмінностей.

Значним узагальненням аналізу громадської думки щодо інтеграції України до ЄС є те, що до цього процесу немає позитивного ставлення абсолютної більшості всіх громадян України незалежно від регіональних чи вікових відмінностей. Проте, ситуація почала змінюватися в кінці 2013 р. – початку 2014 р. в сторону більшої прихильності європейської інтеграції України, та цільовою групою для посилення державної інформаційної політики про ЄС та відносини Україна – Євросоюз є громадяни України всіх вікових груп у всіх регіонах України окрім західного.

Даний аналіз показує, що лише високий рівень матеріального добробуту і поваги до основних цінностей демократії, на думку переважної більшості громадян України, відрізняють громадян держав-членів Європейського Союзу від громадськості України, а відсутність цих факторів позбавляє громадян нашої держави почуття приналежності до європейської спільноти. Варто наголосити на тому, що єдиним однаково важливим фактором, для того щоб почувати себе європейцями у всіх регіонах України і серед всіх

вікових груп є лише наближення до європейських соціальних і економічних стандартів життя. Державна політика України повинна бути спрямована на реформи, особливо в соціально-економічній сфері, та забезпечити вихід нашої держави з економічної кризи.

Література

1. Геополітичні орієнтації населення і безпека України. За даними соціологів / Упорядник М.О. Шульга. – К. : ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2009. – 80 с.
2. ЄС чи Митний союз? Куди хочуть іти громадяни? – загальнонаціональне опитування [Електронний ресурс] // Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. – 2013. – Режим доступу : http://www.dif.org.ua/ua/polls/2013-year/es-chi-mitniisoyuz_-kudi-hochut-iti-gromadjani_---zagalnonacionalne-opituvannja-.htm
3. Золкіна М. Українське суспільство : чи відчуваємо ми себе європейцями? / М. Золкіна // Громадська думка. – № 12. – 2013. – 11 с.
4. Ставлення громадськості до європейської інтеграції [Електронний ресурс] // Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. – 2013 – Режим доступу : <http://www.dif.org.ua/ua/polls/2013-year/mlfgblfblgmk1.htm>.
5. Ukrainians opt for EU Membership, in Particular the Youth [Electronic resource] // Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. – Access mode : <http://dif.org.ua/en/publications/press-relizy/dfefwgr.htm>.

Северинюк В.М.

*доктор політичних наук,
професор кафедри богослов'я та гуманітарних дисциплін
Класичний приватний університет*

УКРАЇНА В ТЕОРЕТИЧНИХ ПОБУДОВАХ Й. СТАЛІНА

У 1926–1947 рр. виходила книга Й. Сталіна «Вопросы ленинизма». Усього було випущено 11 її видань, які уміщували праці Сталіна (промови, звіти, лекції, статті, листи тощо) 1924–1939 років. Вони стосувалися широкого кола питань внутрішньої і зовнішньої політики радянської держави. Сукупно їх можна вважати теоретичною основою партійно-